

به نام خدا

سوالات تخصصی تشخیص بیماری ها به وسیله بول و براز {

ادرار و مدفوع } سال دوم طب سنتی اسلامی

1-بیماری ساده بر چند قسم هست؟ بیماری ساده بر 3 قسم است: 1-بیماری

های تابع سوء مزاج بین معنا که هر گاه مزاج عضوی از اعضای مفرد یا مزاج کل بدن از حد اعتدال شایسته خود خارج شود بیماری تابع سوء مزاج اتفاق می افتد -2- بیماری تابع سوء هیبت ترکیب که در حقیقت اختلال در اعضای مرکب را به این نام می نامند نظیر: انسدادها / گرفتگی ها / بزرگی و کوچکی اعضا / کمی یا زیادی / خلع { در رفتگی کامل مفاصل } و زوال { نیمه در رفتن } -3- بیماری های تابع تفرق اتصال .

2- چرا ورم جزو بیماری های مرکب به حساب می آید؟ چون ورم یا آماس مرضی است که به علت اجتماع یا حضور نامناسب ماده یا مواد زاید در عضو ایجاد میشود و شامل همه ی جنس های بیماری مفرد میشود چون در عضو درگیر آماس و ورم سوء مزاج وجود دارد و ماده بیماری زا باعث ایجاد دگرگونی در عضو نظیر بزرگی / تغییر شکل و حتی دور شدن اجزای عضو از یکدیگر میگردد { تفرق اتصال } بین علت ورم یک مرض مرکب به حساب می آید . بثورات هم ورم های کوچکی هستند که محدود به پوست می باشند اما در پایه و مبنای شکل گیری شبیه اورام است .

3- مراحل 4 گانه بیماری ها کدامند؟ 1- مرحله ابتدا : نقطه شروع •

بیماری است که علایم اولیه ظاهر میشود اما بیماری خفیف است مدت زمان ابتدا به نسبت بیماری ها متفاوت است ممکن است قصیر { کوتاه } یا طویل { بلند } باشد -2- مرحله تزايد : که لحظه به لحظه بیماری در حال پیشرفت و زياد شدن است -3- مرحله انتها یا توقف : که در اين مرحله بیماری به غایت رسیده و تقریبا ثابت می ماند و دیگر تشدید نمی شود -4- مرحله احاطه : علایم بیماری در این مرحله رو به انبعاث است و خفیف تر می شود و روز به روز علایم بهبودی نمایان می شود .

4-در مورد بلغم گرم و خشک مختصررا توضیح داده و علت فاعلی / علت مادی و علت سوری بلغم را ذکر نمایید؟ بخش اول سوال :

بلغم شور که در حقیقت گرمترین و خشک ترین بلغم ها است با این شرح که اگر صفرای خشک با بلغم غلیظ در آمیزد و در آن آمیزه مقدار و اندازه هر دو با هم برابر باشند شور و گرم می گردد که آن را بلغم صفرایی می نامند. بخش دوم سوال : علت فاعلی : گرمی ناتمام / علت مادی : غذاها { اطعمه و اشربه } غلیظ تر و چسبنده تر / علت سوری آن : قصور در پختگی و نضوج مانع از باشندگان.

5-جنبه ضرورت و انتفاع خلط سودا چیست؟ ضرورت آن بر این اساس است که اندازه معینی از آن باید برای تغذیه اندام ها نظیر استخوان ها با خون بیامیزد و جنبه انتفاعی آن در این است که خون را قوام بخشد و مانع از تحلیل خون شود . بخشی که برای طحال است در حقیقت خلطی است که خون از آن بی اسایه از آن است.

6-پنج مورد از ده اصل تشخیص حالات مزاجی را نام ببرید؟ 1- به سودن { لمس کردن } - 2- تشخیص به وسیله گوشت و پیه - 3- معاینه مو { از نظر کم و کیف } - 4- علایم رنگ پوست - 5- نتیجه گیری از خواب و بیداری.

7-در معاینه ادرار کدام ادرار ارزش معاینه تشخیصی دارد و به چه دلیل ادرار خردسالان و شیر خواران اعتبار تشخیصی ندارد؟ بخش اول سوال : 1- اینکه ادرار باید نخستین ادرار بامدادی باشد که در طول شب حاصل شده و تا به صبح در مثانه مانده باشد - 2- شخصی که ادرارش معاینه می شود باید از شب قبل از خوردن و نوشیدن آب و خوراک خودداری کرده باشد خصوصا چیزهایی که رنگ ادرار را دستخوش تغییر میکند مثل : انار/ زعفران - همچنین پوست صاحب ادرار نباید به وسیله رنگی ملون شده باشد مثل : حنا گذاشتن - شخص نباید چیزهایی خورده باشد که خلط به وجود می آورند مانند غذاهایی که صفرا و بلغم را بیرون میدهند - در عین حال فرد نباید حرکات و رفتاری از خود بروزددهد و یا حالات روانی بر او عارض شود که سبب دگرگونی ادرار شود مثلا : روزه دار نباشد - جماع و همبستری آب ادرار را

چرب میکند و قی و استقراغ نیز به نوبه خود رنگ و حالت ادرار را از وضع طبیعی خارج می سازد و باعث عدم تشخیص صحیح بیماری ها از طریق معاینه ادرار میشود 3- ادرار مورد معاینه نباید زیاد مانده باشد از این نظر گفته شده که ادرار شش ساعته را نباید معاینه کرد زیرا به دلیل تماس با هوا و سایر موثرات علایم اصلی را از دست داده و ادراری فقد اعتبار به حساب می آید زیرا رنگ ادرار در چنین وضعی تغییر می کند کف آن از بین می رود و متغیر می شود و یا غلظتش بیشتر می گردد بنابراین ادرار مورد معاینه حتی نباید یک ساعت مانده باشد. بخش دوم سوال : چون مزاج آنها مزاجی ناتوان و پیرو مزاج مادر است و به دلیل اینکه زیاد می خوابند علل پختگی ادرار از بین رفته و تشخیص را ناکام میگارد.

8- علائمی را که در معاینه ادرار حائز اهمیت اند نام

برید؟ 1- رنگ ادرار 2- هیئت {قوام} 3- روشنی و تیرگی 4- ته نشین و درد 5- اندازه {کمی و زیادی} 6- بوی و رایحه 7- کف و زبد.

9- اگر ادرار به رنگ پسته ای یا آبی آسمانی یا پونه ای باشد نشانه سردی مزاج است و اگر زنگاری و گندنایی باشد دلیل بر سوختگی زیاد است و اگر رنگ آبی آسمانی باشد نشانه سردی شدید مزاج است.

10- بهترین ادرار غلیظ چه ادراری است؟ توضیح دهید.

بهترین ادرار غلیظ ادراری است که به آسانی بیرون بریزد و به فراوانی جدایی پذیرد این نوع ادرار بیماران فالج و شبیه آن را شفا می دهد / ادرار غلیظی که فراوان باشد و به تدریج رقیق شود ادراری است مطلوب / اگر ادرار تیره رنگ باشد و قطره قطره فرو ریزد و بعد از آن ادرار غلیظی به مقدار زیاد و یک دفعه خارج شود و دفع ادرار برای بیمار بعد از دشواری آسان شود نشانه شفا یافتن بیماری است.

11- حکم تشخیصی ادراری که همراه با چرک و عفونت

پخته باشد چیست؟ اگر چرک و عفونتی که با ادرار است پخته باشد مطلوب است.

12- ادرار تیره غالبا نشان از تحلیل قوا و از بین

رفتن مربوط به زنان باردار و یا کسانی است که در درون آنها ورم های مزمن وجود دارد.

13-ادرار بی بو نشانه سرد مزاجی و نارسایی بیش از اندازه است / ادرار بی بو در حالت بیماری های سخت می تواند نشانه مرگ نیروی غریزی باشد و اگر بوی بد ادرار به شیرینی بزند دلالت بر فشار خون {غلبه دم} دارد و اگر بوی ادرار بسیار تند باشد علامت غلبه صفرا و ادرار با بوی ترش نشانه سودا است.

14-وجود کف ادرار کم و دارای حباب های ریز و زود گذر در بیماری کلیه دلیل بر چیست؟ دلیلی است بر وجود باد و چسبندگی اخلاط / علامت آن است که بیماری به درازا خواهد کشید به طور کلی در بیماری های کلیه خلط چسبنده خوب نیست و در حقیقت نشانه ای است از اخلاط بد روی سودا.

15-در مورد رسوبات کشنده ادراری مختصر اوضاع دهید؟ تمام رسوبات ورقه ای به استثنای آنهایی که مثانه و کلیه و مجاری ادرار هستند در حالت بیماری های شدید بد و کشنده به حساب می آیند / در حالت تب های شدید رسوب سیاه رنگ تا موقعی که سبک تر است زیان کمتری دارد اگر خلط بلغمی و یا سودایی در کار باشد رسوب غمامی{ابری} از رسوب ته نشین{راسب} بهتر است زیرا دلیل لطیف بودن خلط است اگر بادی در کار نبود رسوب ابری از رسوب ته نشین بهتر و رسوب ته نشین از رسوب معلق بدتر است بدترین رسوب ها آن است که ته گرا باشد ولی به وسیله گرما یا باد ناچار به بالا نشینی شود .

16-در مورد زمان رسوب گذاری و نتیجه گیری از آن توضیح دهید؟ اگر رسوب به زودی از ادرار جدا شود نشانه خوبی برای پختگی اخلاط است و اگر رسوب در ته نشین شدن درنگ کند و یا ته نشین نشود به حسب درنگ و مقاومت در ته نشینی نشانه عدم پختگی و عدم نضج است.

17-در مورد کمیت ادرار یعنی کم و زیادی اندازه ادرار

توصیح دهید؟ هر گاه ادرار کم باشد نشانه ناتوانی نیروهای بدن است ادراری که مقدارش از میزان نوشیدنی‌ها کمتر باشد علت آن بر دو حالت محتمل است: یکی گذاختن زیاد و دیگری اسهال و بی‌بند وباری شکم و آمادگی برای بیماری استسقا / زیادی اندازه ادرار ممکن است ناشی از گذاختن و آب شدن اندام‌های درونی باشد و یا نشانه آن باشد که مواد دفعی آبکی در حال خروج از بدن هستند.

18-بهترین نوع ادرار کدام است؟ مختصراتوضیح

د هید. بهترین نوع ادرار آن است که دارای هیئت معتدل رنگ لطیف و مایل به ترنج باشد و به خوبی و آسانی ته نشین شود و این در حالتی است که مشخصاتی نظیر سفیدی همواری سبکی شکل مستدير بوى معتدل {نه گندیده } در ادرار دیده شود / اگر در بیماری های بسیار سخت چنین ادراری در بیمار دیده شد نشانه بهبود است.

۱۹- آپا ادرار زنان نسبت به ادرار مردان غلیظ‌تر است

یا رقیق تر؟ توضیح دهید. ادرار زنان به طور کلی از ادرار مردان غلیظ تر سپید تر و کم درخشندگ تر است و علت آن است که زنان دارای مواد زائد بیشتری نسبت به مردان هستند هضم شان ناتوان تر و مجرای ادرار شان فراخ تر است علاوه بر آن موادی نیز از زهدان {رحم} آن ها به دستگاه ادراری میریزد که در کم وکیف ادرار تاثیر گذارند.

20-ادرار زنان باردار چه علائمی دارد؟ ادرار زنان باردار

روشن و در بخش بالایی آن اجزایی ابر مانندی دیده می شود و ممکن است به رنگ نخود آب و یا آب کله پاچه و یا به رنگ زرد باشد که مقدار کمی اثر کبودی در آن وجود دارد در بخش میانی ادرار زنان باردار ماده ای به چشم می خورد که شبیه پنبه حلاجی شده است و اکثراً این بخش پنبه مانند مثل دانه ای بالا و پایین می آید / اگر در ادرار زن رنگ آبی آشکارتر باشد نشانه آغاز بارداری است و اگر به جای کبودی سرخی دیده شد به ویژه اگر بر اثر تکان دادن تیره شد نشانه پایان بارداری است.

21-سه مورد از دلایل آبکی بودن مدفوع را بیان کنید؟

۱- نشانه بند آمدن معابر است -۲- نشانه تباہی دستگاه کوارش است -۳- نشانه

سـرـمـازـگـیـ سـرـ اـسـتـ . 22- از نظر اصول تشخیصی بهترین نوع مدفع کدام

است؟ بهترین نوع مدفع آن است که در اجزای تشکیل دهنده { آبکی و خشکی چنان به هم آمیخته باشد که به غلظت عسل برسد به آسانی دفع شود و آزاری نرساند رنگش به زردی بزند و بوی بدش زیاد نباشد بسیار متراکم نباشد قرق و بق بق به همراه نداشته باشد کفی در آن وجود نداشته باشد در موقع دفع مقدارش با مقدار غذای تناول شده برابر باشد /مدفع دارای هیئت معتل و مایل به افت موقعی خوب است که با باد و سر و صدا همراه نباشد و به طور اندک و قطعه قطعه دفع شود .

23- امتلاء چند نوع است و چهار مورد از علایم کلی آن

را نام ببرید؟ امتلاء عروق امتلاء قوه -1- سنگینی اندامها -2- تبلی در حرکت -3- سرخی رنگ -4- باد کردن رگها و عروق .

24- علت اسهال در کودکانی که در حال در آوردن

دندان هستند چیست؟ توضیح دهید. از آنجایی که در زمان در آوردن دندان طبیعت بسیار سرگرم آفرینش دندان است آنچنان که شایسته است به کار هضم طبیعی نمی پردازد و یا اینکه دردهایی به طفل روی می آورد که مانع عمل هضم در بدن می گردد.

25- اگر کودکی بر اثر تب یا اسهال شدید دچار یبوست و متعاقباً تشنج شد چه اقدامات درمانی باید

صورت گیرد؟ باید مفاصل او را کم کم با مالیدن روغن بنفسه و یا روغن بنفسه و موم زنبور عسل به عرق کردن و ادار نمود و به دفعات مکرر بر مغز او روغن زیتون و روغن بنفسه افشارند .

26- آیا استعمال دو نوع مسهل در یک روز جایز است یا خیر و آیا مسهل فقط بر روی خلط ویژه خود عمل میکند یا نه؟ توضیح دهید. استعمال دو نوع مسهل در یک

روز کاری ناپسند و خطرناک است / هر دارویی ویژه دفع خلطی است که اگر آن را نیافت ایجاد ناراحتی می کند / نه / هر داروی مسه‌لی نخست خلط ویژه خود را دفع می کند و بعد به تدریج به خلط های کم و بیش رقیق می پردازد.

27- پنج مورد از اقدامات ضروری در علاج اسهال

مفرط را نام ببرید ؟ 1- دست ها و پاهای بیمار را از بالا به پایین با پارچه پنهانی بست 2- به بیمار دستور استحمام داد تا تعریق کند 3- با قرار دادن آب گرم در زیر لباس هایش باعث تعریق بیمار شد لیکن سر بیمار باید بیرون باشد 4- وقتی که بیمار زیاد عرق کرد باید داروی قابض و بند آورنده اسهال بخورد 5- عطر صندل و کافور استشمام کند و اندامهای بیرونی اش را به وسیله مالش گرم کند.

28- اگر داروی مسه‌لی کارگر نشد چه میوه ای به

بیمار تجویز می کنیم و چرا؟ توصیه میکنیم سیب میل کند زیرا سیب دهانه معده و قسمت های پایین را فشار می دهد و بیمار را از دل به هم خوردنگی باز می دارد و موادی را که رو به بالا است به سمت پایین حرکت می دهد و مزاج را نیرو می بخشد .

29- در مورد بیماری سرسام و علائم ادراری آن

توضیح دهید؟ نوعی ورم گرم است که در پرده نازک و ستبر مغز پیدا می شود نام دیگر آن قرانیتس است ادرار در مبتلایان به سرسام چیزیست مابین رقیقی چسبندگی شاید بیمار مبتلا به سرسام به چکمیزک { سخت ادراری } مبتلا شود اگر چکمیزک در تب ها روی دهد دلیل محکمی بر وجود بیماری سرسام است.

30- در مورد بیماری سکته و علائم آن توضیح

دهید؟ سکته از دیدگاه طب سنتی عبارت است از انسداد مجرای داخل مغز و روان حساس و متحرک آن که اعضای حرکت کننده و اعضای تنفس یا از کار می افتد و یا ناتوان می شود / نفس کشیدن در حالت سکته به زحمت صورت میگیرد / سکته کننده دجاج خرخر در گلو می شود و نفس کشیدنش مرتب نیست / در بیماری سکته در اکثر اوقات قبل از وقوع سکته سر درد و باد کردن رگ های گردن و سر گیجه و سراسیمگی و تاری دید و لرزش اندام به هم کشیدن دندان ها در خواب و تنبیلی و سنگینی روی می دهد / ادرار بیماران سکته ای زنگاری سیاه بوده و

رسوبات خاک اره ای و سبوس مانند دارد.

31-چند مورد از علائم بیماری سل را نام برده و اقدام لازم در هنگام اسهال شدید بیماران سلی را ذکر نمایید؟

در بیماری سل گاهی تشنگی زیاد عارض می شود / اشتهاي غذا از بين ميرود زيرا نيري طبیعی ناتوان می شود / ممکن است به اسهال مبتلا شود سبب که آن هم از بين رفتن و يا ضعف شدید نيري است / اگر بیمار مسلول تب شدید و يا اسهال شد باید چاره را از دوغ خواست.

32- در مورد بی اشتهاي ناشی از تبلی توضیح دهید؟

تبلی و خوشگذرانی می تواند موجب کم اشتهاي شود چون هضم كامل اتفاق نمی افتد و غذا کم به تحیل رفته و به تبع آن طبیعت کمتر در خواست غذا می کند از علائم بسیار موثق در تشخیص کم تحیل رفتن غذا این است که انسان اشتها از دست رفته يا کم اشتها بعد از ورزش اشتهايش تحریک می شود اما نه به طور کامل.

33- تشنگی و عطش شدید و بیش از حد نشانه چیست؟ توضیح دهید و اینکه مهمترین نشانه اثر

بخشی داروی مسهل کدام است؟ دلالت بر ناسازگاری بدن فرد دارد بعضا اتفاق می افتد که تشنگی بر اثر پاکسازی ها رخ می دهد مثلا معده در اثر داروی اسهالی تباہ شده و يا پاکسازی بیش از اندازه انجام شده / تشنگی شدن بعد از تناول داروهای اسهالی نشانه آن است که دارو اثر لازم را بخشیده و باید منتظر سیل مدفوع به صورت شل و آبکی ماند.

34 - دلایل ناتوانی معده در هضم غذا را شرح دهید؟

1- ریزش صفراء به معده که باعث ناتوانی هضم نمی شود اما سبب فساد خوراک در معده می شود 2- ریزش ماده سوداوى غیر طبیعی هم نيري هاضمه را کاهش می دهد و هم هضم غذا را فاسد می کند 3- سوء مزاج خشک معده نیز در این باره دست اندر کار است 4- ممکن است کم مایگی مراق و کم گوشتشی معده سبب شود غذاي داخل معده سریع تر از وقت معمول از معده خارج شود و در این

حالت هنوز به پختگی لازم نرسیده که این حالت از ضعف و ناتوانی قوای جاذبه و هاضم ممکن است.

35- سه مورد از نشانه های فساد غذا در معده و تباہی هضم را ذکر نموده و آشکارترین دلیل بر تباہی معده و فساد هضم را نام ببرید؟ قرق شکم / آروغ / احساس درد گزشی در معده - بد بویی مدفع.

36- دو مورد از علائم دفعی و دو مورد از علائم ظاهری بیماران مبتلا به ورم گرم معده را نام ببرید؟ علائم دفعی : احساس سوزش زیاد در معده / تشنجی و عطش / تب مداوم / برآمدگی معده - علائم ظاهری : در هم شدن عقل / بیماری سرسام / مالیخولیا.

37- اگر بیماری در قوس کبد باشد معمولاً مواد بیماری زا از چه طریقی دفع می شوند و اگر در گودی کبد باشد شرایط چگونه است؟ اگر بیماری در قوس کبد

باشد اکثرا ماده بیماری به وسیله ادرار یا خون دماغ یا تعزیر جسم از بدن دفع می شود و ماده بیماری زا پاکسازی می شود اما اگر بیماری در قسمت گودی کبد باشد برای پاکسازی باید به وسیله اسهال یا قی دادن ماده صفراء نسبت به پاکسازی اقدام کرد و دست به تعزیریق زد.

38- هر گاه ادرار و مدفع به شکل خونابه ای باشد

نشانه چه بیماری است؟ دلیل آن است که کبد از عهده تصفیه خود به خوبی بر نمی آید و یارای آن را ندارد که کیلوس بی آلایش را جدا سازی نماید و آب را کاملا از خون جدا نماید این حالت دلیل بر ناتوانی کبد است.

39- علائم ورم کبد را به طور کلی شرح دهید؟ هر

ورمی که در کبد ایجاد شود حالت بحرانی ویژه به خود را دارد مثلا اگر ورم در طرف قوس کبد باشد علائم آن شامل: تعزیر و افزایش ادرار و یا خون دماغ است و اگر ورم در طرف گودی کبد باشد علائم بحرانی آن: تعزیر و قی کردن و یا اسهال

شدن اس

ت.

40- پنج مورد از علائم ورم سخت و سرطانی کبد را نام ببرید؟

1- احساس سنگینی بسیار خصوصا در اطراف کبد بدون وجود تب -2- لاغری بدن -3- کاهش و یا از بین رفتن اشتهاي غذا -4- تغییر رنگ چهره به زرد مایل به سیاه -5- کاهش حجم ادرار.

41- علامت مشخصه بیماری های کلیه از نظر ادراری چیست؟

{جواب این سوال را پیدا نکرید }

42- پنج مورد از علائم مهم تشخیص بیماری های کلیه را نام ببرید؟

1- اندازه {زیادی و کمی} ادرار -2- میزان غلظت و رقت ادرار -3- رنگ ادرار -4- آلوگی ادرار -5- تشنجی .

43- علت لاغری و هزال کلیه چیست؟ علائم خاص هزال کلیه را نام ببرید.

گاه اتفاق می افتد که در اثر سوء مزاج یا جماع زیاد یا پاکسازی های بیش از حد کلیه بیمار لاغر شود و پیه آن کاهش یابد تا جایی که ممکن است هیچ اثری از کلیه نماند -1- فرد مبتلا به لاغری کلیه اشتهاي جماعش به شدت کاهش می یابد -2- زیادی و سفیدی رنگ ادرار -3- سستی پشت بیمار همراه احساس درد کم -4- احتمال لاغری بیماری به تبع لاغری کلیه.

44- علائم تشخیصی تفکیکی بیماری کلیه راست و چپ و هر دو با هم کدامند؟

اگر درد کلیه بر کبد تاثیر گذاشت و کبد را به درد آورد علامت آن است که علت بیماری از کلیه سمت راست است / اگر درد کلیه به سوی مثانه امتداد یابد نشانه آن است که کیله طرف چپ در گیر ورم است / اگر درد کلیه هم به سوی کبد و هم به سوی مثانه گسترش یابد دلیل آن است که هر دو کلیه ورم کرده اند / اگر ورم در سمت چپ باشد معمولاً احساس درد در ناحیه بالای بیضه ها است. فرقی نمی کند کلیه متورم کدام سمت باشد در هر دو حالت ماهیچه های پشت به شدت به درد می آیند.

45 - وجود درد در ناحیه بالای بیضه ها نشانه چه

نوع بیماری در کدام عضو می تواند باشد؟ ورم کلیه چپ.

46- علائم قرحة بد خیم کلیه چیست؟ 1- وجود قرحة به طول

می انجامد و در عین حال بسیار دیر علاج است -2- ادرار بیمار بد رنگ بسیار آلوده و مایل به سبز است و شدیداً بد بوسیت.

47- دو عامل اصلی پدید آورنده سنگ کلیه را نام

برید؟ 1- چگونگی مزاج ماده از حیث سخت شدن و تبدیل شدن به سنگ -2-

اسباب خارجی و خارج از ماده که بر ماده قابل سنگ شدن تاثیر می گذارد و آن را به سنگ تبدیل می کند.

48- چهار مورد از علائم ورم و دمل گرم در مثانه

را ذکر نمایید؟ 1- بیمار دچار تب می شود -2- ادرارش بند می آید یا دچار

سخت ادراری و قطره قطره آمدن ادرار می شود -3- هر گاه بیمار بر پهلو بخوابد ادرارش قطع می شود و بند می آید و تنها وقتی که راست ایستاد میتواند ادرار کند آن

هم به میزان کم -4- ممکن است در چنین حالتی زهار و تهی گاه بیمار باد کند و درد در تهی گاه شبیه درد ناشی از فرو رفتن سوزن است.

49- لخته شدن خون در مثانه چه علائمی دارد؟ نام

برید. 1- افسردگی زیاد -2- حالتی شبیه غش کردن -3- کوتاه شدن نفس بیمار -

4- کوچک و پیاپی شدن نیض بیمار -5- امکان پیدایش ادرار خونی و به دنبال آن روز

50- اسباب و علل کم بولی یا کاهش ادرار را ذکر

نمایید؟ {5 مورد} 1- کم نوشیدن مایعات -2- بسیار متخلخل بودن بدن -

3- تاثیر اسهال زیاد بر بدن -4- ناتوانی کلیه از جذب ماده آبی -5- ناتوانی کبد از

عهده جدا کردن ماده آبی و فرستادن آن به سوی کلیه ها آنچنان که در بیماری استسقا

و سوء ق臧یه پیش می آید .

51- علائم بند آمدن یا سخت ادراری ناشی از دخالت

سوء مزاج سرد را نام ببرید؟ 1- رنگ ادرار سفید رنگ است و لو ادرار غلیظ باشد و یا کم مایه و رقیق 2- قبل از ابتلا به حبس ادرار و سخت ادراری بیمار دچار افزایش حجم و تعداد دفعات تبول شده و بسیار آرزوی آب تنی می کند 3- معمولاً بیمار قبل از ابتلا به حبس ادرار یا سخت ادراری احساس سرما می کند.

52- علت تبول در رختخواب { کمیز میزنده } از نظر طب طب سنتی و کلام معصومین چیست؟ کوتاه

بیان کنید. سستی و کم نیرویی ماهیجه دهانه بند مثانه است ممکن است فشار ادرار در کنار سستی ماهیجه مشترکاً علت این حالت باشد اکرا در رختخواب کودک را در بر میگیرد وقتی کودک غرق خواب استو دیر بیدار میشود ادرار در مثانه به حرکت در می آید که نتیجتاً به بیرون راه یافته و به رختخواب میرسدوقتی از مرحله کودکی گذشت کم کم نیرو گرفته خوابشان سبک میشود و ماهیجه دربان نیز قوت میگیرد و در رختخواب ادرار کردن رخت بر مییندد /از لسن معصوم نقل شده: مجامعت در حالت ایستاده با زن اگر موجب تکون نطفه شود فرزند کمیز میزنده خواهد شد.

53- در مورد تغذیه بیماران دیابیتس توضیح دهید.

از غذاهای مناسب برای بیمار دیابیتس می توان به : سوپ ذرت/آب جوی جوشیده بر آتش/گوشت برسرکه پروریده/آش سرکه بدون چربی/آبگوشت مرغ خانگی چاق/گوشت ماهی تازه نام بردازی دیگر داروهای خوب : شیر گوسفند را با آب مخلوط و جوشانده و میل کنند/هر میوه ای که سرد و قابض و یابس است و هر میوه ای که ادرار آور است نباید بخورند مثلاً نباید به بخورند.

54- علل پیدایش ادرار مویی چیست؟ اگر نیروی هضم کننده

در کلیه ناتوان باشد و یا نیروی هضم کننده داخل رگها قوی نباشند ممکن است انسان چیزی ادرار کند باریک و پیوسته و شبیه به مو که رنگ آن سفید است و یا به سرخی تغیر میکند.

55- در مورد مهمترین توصیه به بیماران مبتلا به

ادرار خونی مختصررا توضیح دهید؟ افرادی که خون یا ریم ادراری کنند بعد از ابتلا به خون ادراری و شفا یافتن هرگز نباید ادرار خود را حبس کنند زیرا موجبات برگشت بیماری را فراهم می‌سازد.

56- علائم ابتلا به سردی مزاج زهدان

کدامند؟ ۱- یا حیض بند آمده و ریزش نمی‌کند و یا اگر هم ریزش کند بسیار اندک است و یا ریزش آن تقریباً در اندازه عادی است اما کم مایع و آبکی که رنگ آن مایل به سفید و یا بسیار سیاه است که دلیل بر سودایی بودن مزاج زهدان است. ۲- احساس درد به درازا در پشت. ۳- احساس تخدیر و سستی در قسمت فوقانی رحم. ۴- در چنین حالتی ادرار بیمار تغییر رنگ نمیدهد اما بدرنگ است. ۵- کم مویی بر زهار دلیل بر سردی مزاج زهдан است.

57- دو مورد از روشهای تشخیص نازابی و

ناباروری به طریق طب سنتی را ذکر نمایید. ۱- مقداری از منی مرد را در آب بریزید اگر منی مرد روی آب شناور ماند تقصیر مرد و اگر در آب فرو نشست کند تقصیر زن است. ۲- ادرار زوجین را در ساقه اصلی کاهو می‌ریزند ادرار هر کسی که زودتر خشک شد تقصیر اوست.

58- از علائم تشخیص بارداری ۵ مورد را نام ببرید.

معمولًا باردار بین فرج و ناف خود آزاری و لو اندک احساس می‌کند. ۲- حیض بسیار کم شده و بند می‌آید. ۳- احتمال دارد زن به سخت ادراری مبتلاشود. ۴- زن باردار در اوایل بارداری ادرارش زرد رنگ مایل به کبود است و مثل آنکه پنبه حلاجی شده از هم پاشیده در داخل ادرارش موجود است. ۵- اگر ادرار زن صاف اما چیزهای دانه مانندی که بالا و پایین می‌روند در داخل آن بوددلیل حاملگیست.

59- علت به تأخیر انداختن اسهال در بیماران درد

مفاصل چیست؟ چون اسهال ماده بیماری را به سمت اسفل می‌راند که این امر باعث افزایش حجم ماده دخیل در بیماری می‌شود زمانی که ماده بیماری بسیار کم و شدت بیماری اندک باشد در چنین حالتی می‌توان از اسهال دادن برای دفع ماده و بـهـ بـهـ وـدـی بـیـمـار بـهـرـه بـرد .

60- تب را از دیدگاه طب سنتی تعریف نموده و

اقسام آن را ذکر نمایید. تب حرارت بیگانه ای است که در قلب شعله
ور می شود و به وسیله روان و خون این حرارت التهابی از قلب به شریان ها و رگ
ها سرایت میکند و در نتیجه کل بدن را فرا میگیرد و فعالیت طبیعی انسان را مختل
میکند /به طور کلی تب بر دو نوع است:تب مستقل و تب عرضی.

61- در مورد نقش آب در تب ها مفصلًا توضیح

دهید. بعضا اتفاق می افتدکه فرد مبتلا به تب در اثر خوردن آب سرد ماده بیماری
را از بالا قی کرده یا از طریق پایین همراه مدفوع بیرون دهد یا در اثر خوردن آب
سرد ماده تب زا تحلیل رفته و همراه ادرار و یا عرق از بدن جاری شود یا هر چهار
راه خروجی رادر پیش بگیرد یعنی همراه قی /مدفوع/ عرق و ادرار بیمار بیرون آید
اگر طبیب آب سرد زیاد به بیمار بدھدکه رنگ بیمار مائل به سبز گردد و به لرزه در
آید هم اشکالی ندارد بلکه بسیار خوب است زیرا ممکن است تب صفرایی به تب
بلغمی تبدیلو کار معالجه آسان تر شود.

62- سه مورد از غذاهای مناسب برای بیماران مبتلا

به تب اسهالی را با ذکر روش صحیح تجویز ذکر

نمایید. ماش / عدس / گشنیز- ابتدا هر کدام را در آب پخته آب آن را دور ریخته
آن را بوداده و سپس به بیمار بدھید اگر با انار ترش باشد بهتر است.

63- ادرار های بد و خطرناک را نام ببرید. ادرار آب

مانند/ادرار سیاه رنگ بدبو غلیظ/ادرار نارنجی/ادرار ارغوانی/ادرار چربی که
رنگش شبیه خونابه باشد و بدبو باشد پیام آور مرگ است.

64- در مورد بوی متعفن بدن مفصلًا توضیح دهید.

گاهی اتفاق می افتد که بدن انسان یا ادرار و مدفوعش بسیار بدبو میشود و این در
حالی است که خلط داخل بدن به عرق متعفن تبدیل میشود در عین حال حمام
نکردن/غسل نکردن بعد از جماع یا غسل نکردن بعد از پاک شدن از حیض و به
تأخیر انداختن آن سبب پیدایش بوی گند در بدن میشودو ممکن است از خوردن
شنبایله به حد زیاد یا چیزهایی که مواد تند مزاج را به سوی سطح بدن به حرکت در

می آورندانسان را دچار بدبویی کند/بعضی از دارها مثل مارچوبه نیز سبب بدبویی بدن میشود/در روایات آمده نشستن در زیر آفتاب باعث بدبویی بدن میشود.

65- بوی بد مدفوع و باد شکم ناشی از چیست؟

توضیح دهد. 1- احتمالا خلط های داخل بدن متعفن شده و سبب بدبویی مدفوع و باد شکم شده اند 2- خوراک ها مدفوع و باد شکم را بدبو کرده اند مثل: تریزک آبی/اشترخار/انگدان/تخم مرغ/..... 3- خوردن شنبلیله باعث ایجاد بد ده.

66- در مورد بیماری ایلانوس و فرق آن با قولنج

توضیح دهد. ایلانوس در حقیقت نوعی از قولنج است که معمولا درد به جای احساس در روده قولون در روده های باریک احساس میشود اسباب ایجاد ایلانوس همان اسباب بیماری قولنج است اما فرق بین ایلانوس و قولنج این است که اکثرا ایلانوس در اثر سوء مزاج ساده بدون ماده است ولی قولنج معمولا همیشه تابع این وضعيت نیست.

67- از بهترین داروهای علاج استسقا چهار مورد را نام ببرید.

سرکه/به/سیب/انار دانه/سرکه ای که به در آن پرورده باشند.

68- فرق بین یرقان زرد و یرقان سیاه کدام است و

رنگ مدفوع در هر کدام مشخصا ذکر نماید. یرقان زرد از کیسه صفرا نشئات میگیرد ولی یرقان سیاه از طحال نشئات میگیرد/ در یرقان زرد بیمار لاغر میشود تشنگی و عطش زیاد دارد اشتهاي بیمار کم میشود مدفوع بیمار رنگ خود را میبازد رنگ سفیدی آن اندک و به عبارتی مدفوع کم رنگ تر است/ یرقان سیاه از طحال نشئات میگیرد و این در شرایطی است که انسدادی در گدارهای میان کسیه صفرا و طحال و یا بالعکس به وجود آید یا ناتوانی در برخی از نیروهای چهار گانه و نتوانایی بیش از حد لازم در برخی از آن ها به وجود آمده باشدکه در این صورت فرد مبتلا به یرقان سیاه یا یرقان طحالی میشود/ در یرقان سیاه ادرار و مدفوع بیمار سیاه رنگ میشود بعضی اوقات در مدفوع فرد مبتلا درد و لایه ای سیاه رنگی به چشم میخورد.

69- خلط بلغم از حیث مزه و شکل به چند نوع

تقسیم میشود نام ببرید. از حیث مزه: شور/ترش/تلخ گس/بی مزه -
از حیث شکل : خلمی/گچی/آبکی/شیشه ای.

70- عل اصلی افزایش سودا را نام ببرید. 1- گرمی کبد-

2- ناتوانی طحال -3- سردی انجماد کننده{سردی های مادی و معنوی} -4- دوام
احتفان-5- بیماری های زیاد و مداوم که باعث حرقه و سوختگی اخلاط میشود.

و من **الله توفیق**.

فاطمه عباسی